

„Önköltséacsökkentés” a bürokrácia útvesztőiben

Miért nem tudják kifizetni a Szegedi Textilművekben az újítási díjakat?

A vállalatok negyedévenként pénztári tervet készítenek a készpénzben történő kifizetésekről. Ezt a tervet a számlavezető bankfiókhoz — üzemünk, a Szegedi Textilművek — a Magyar Nemzeti Bank Szegedi Fiókjához nyújtja be előzetes ellenőrzés végett. Ezen az úgynevezett pénztári tervtárgyaláson legtöbbször esetben hosszadalmas vita alakul ki a tervszámok realitása körül. A bank legtöbbször

elfogadott újításaiért az újítási díjat. Az újítási előadó a „keretre” hivatkozik. Az újítást azonban nem vették észre figyelembe, s joggal kifogásolták, hogy a pénztár 50 forintos újítási díj kifizetésének sem tud eleget tenni.

A negyedév végén vagyunk. Az itt megállapítanunk, hogy az eredetileg tervezett újításokra történő kifizetési összeg is kevés. Mintegy 5—600 forinttal több

az első negyedévinél. Újból meg kellett kezdeni a levelezést, végigjártuk a bürokrácia útvesztőit, s mind azért, mert megnyirbálják főlegesen a negyedévre tervezett pénztári keretünket. Mi ez, ha nem a megtestesült bürokrácia? Nem lehetne

egyszerűbben elintézni

a pénztári terveket, s a vállalatokra bízni — mennyi

készpénzfizetésre van szükség, például a Szegedi Textilműveknek. Hosszas huza-vona után úgyis megadják a betervezett pénzösszeget, s a „megnyirbálásokkal” csupán a vállalat költségeit emelik. Ez bizony nem önköltségsökkentés.

Gáspár Béla

a Szegedi Textilművek számviteli osztályának vezetője

lefarag a tervezett keretből,

a vállalat pedig igyekszik meggyőzni a bankot. Ez legtöbbször nem sikerül. A bank érvei győzedelmeskednek.

Ez arra készteti a vállalatok többségét, hogy — súlyosan megsértve a tervkomoly-ságát — pénztári tervüket „rugalmasan” állítsák össze, mert a bank úgyis lefarag belőle. Ezért sok helyen többet terveznek, mint amire szükség van. Sajnos, vállalatunk abba a „hibába” esett most a második negyedéves pénztári terv készítésekor is — mint eddig már sokszor —, hogy realisan tervezett. A terv tárgyalásakor a bank nyomban lefaragta a szemé-lyi jellegű kifizetésekre tervezett összeg tíz százalékát, pedig ebben a csoportban szereplő előlegkeret tervezé-
sét

felsőbb szervek határozata szerint

az adott létszám és a fejkvóta alapján kell kiszámítani. Ugyancsak ebben a csoportban szerepel az újítási díjak kifizetése és itt mindig az előző időszakban kifizetett összegek szerint tervezünk.

A pénztári terv Szegedről a bank központjába kerül és itt az országos pénztári terv-be veszik vállalatunk készpénz forgalmát is. A hiba ott van, hogy így a vállalatok készpénzforgalma össze-szregorodik, mert a bankfiók-kok felettes szervek meggye-szer megnyirbálják a tervek keretszámait. Mindezt Buda-pesten teszik, s teljes egészé-ben felrúgják a vállalatok önállóságát, figyelembe se veszik a már sokat hangoz-tatott vállalati igazgatók ön-állói jogkörét. Úgy mondják, a terv keretszámainak megnyirbálását önköltségsök-kentésből teszik. Önköltsék-nél is felvetődik a kérdés: nem lehetne az önköltsék-csökkentést magukra

a vállalatokra bízni?

Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a terv keretszámainak „önköltsék-csökkentés” címén történt megnyirbálási súlyos zava-rokat idéztek elő a vállalatok mindennapi életében. A mi esetünkben a személyi jelle-gű kifizetéseket mintegy 20 százalékkal csökkentették, vagyis a létszám és a fejkvó-tával számított előlegkeret változatlan meghagyása mel-lett az újításokért kifizetendő díjak ötven százalékkal csök-kentek és az egyéb címen tervezett összegekre egy fil-lér sem maradt.

A negyedév második hó-napjának végén — május vé-gén — a megnyirbált keret elfogyott. Kiderült, hogy a kifizetett segélyek összege éppen annyit tesz ki, mint amennyit eredetileg megter-veztünk. Erre az egyébre — a kifizetett segélyekre — a nyirbálás miatt azonban egy fillér sem maradt. Meg-kezdődött tehát a telefonálás, a levelezgetés a bankfiókba. Hosszas huza-vona után

megkaptuk pótlólag mindast,

amit eredetileg terveztünk. Röviddel ezután ismét elfo-gyott a keret. Az ötven szá-zalékkal csökkentett újítási keret sem lett elegendő. Új-ból kezdődött a telefonálga-tás, a levelezgetés, s utólag is-mét korrigálták a tervet, pótkeretet biztosítottak. A na-pokban újítási előadónkat közrefogták az újítók, s jo-gosan kérdezték, miért nem kapják meg a benyújtott és

Lassan halad a silózás a szegedi járásban

Több gépállomás nem teljesítette tervét

Csaknem minden termelőszövetkezet állattenyésztésben elért eredménye azt mutatja: a jóság-állományt csak úgy tudjuk kel-lő mértékben gyarapítani, csak úgy lehet igazán kifizető az állattenyésztés, ha időben gon-doskodunk jó minőségű takar-mányról. Ezt pedig elsősorban a nyári zöldtakarmányok minél nagyobb tömegű besilózáásával lehet biztosítani. Ennek ellené-re a tapasztalat azt mutatja, hogy a legtöbb termelőszövetke-zetben késlekednek a silózási ter-vek teljesítésével. Az összevált tervnek, mely június 30-ig szől, eddig mindössze 25 százalékát teljesítették. Miért csak 25 szá-zalékát? Járjuk sorba a szegedi járás gépállomásait, s a kérdé-re megkapjuk a feleletet.

A mórahalmi körzet

A Mórahalmi Gépállomásnak jónéhány silótöltőgépe van. Ezek közül azonban csak nagy-néhá működik egy-kettő. A töb-biekben úgy látszik elfelejtették elvégezni időben a szükséges ja-vításokat, s a körzetben, szana-szejjel, munkaképtelenül állnak. A mórahalmi Új Világ Termelő-szövetkezetben nemrég ilyen rossz géppel kezdtek meg a munkát, s alig készítették néhán-y köbméter silót, s a gép elrom-lott. Egy nappal később, amikor a töltőt megjavították, akkor meg a traktor romlott el. A ver-gődsre ráuntak a dolgozók, s otthagyták a munkát. A zakány-széki Kossuth Termelőszövetke-zetben is lekaszáltak négy hold rozsosbükönyt, s úgy számíto-ták, hogy mire a kaszással kés-szen lesznek megérkezni a Móra-halmi Gépállomásra a silótöltő-gép és egy-két nap alatt teljesít-hető a szövetkezet silózási ter-vét. A gép azonban még ma sem érkezett meg. Közben a rozso-sbüköny megszáradt, takarmá-

nyozás céljára alig használható szalmává lett. Mi ez, ha nem felelőtlenség? Dobó Szilveszter elvtárs, a Mórahalmi Gépállomás főmezőgazdája tudja talán a legjobban: ezen a homokos vi-déken az állatok számára szinte feladat a silózás. Mégsem-gondoskodott időben arról, hogy a gondjaira bízott termelőszövet-kezetekben időben megkezdőd-hessék a silózás. Valahára sa-ka-djon már vége az évente örö-kösen visszatérő téli takarmá-nyozási gondoknak!

Nem sokkal kedvezőbb a helyzet a Kisteleki Gépállomás körzetében sem; ahol a tavaszi silózási terveknek még csak a 16 százalékát teljesítették. Lázár István, a Kisteleki Gépállomás főmezőgazdája sem fordított kellő gondot arra, hogy most, amikor ennek az ideje van, a termelőszövetkezetekbe időben megérkezzenek a gépek, s le-gyen is munkájuk.

Mi a helyzet Kisteleken és Dorozsmán?

A tervek nem teljesítésé-nek megmagyarázására mind-két gépállomás bűven ta-lálnak objektív okokat és ne-hézségeket. Az igazság azon-ban az, hogy ahol szívvel-leléssel fogtak ehhez a mun-kához már nemcsak hogy tei-jesítették, de túl is teljesíté-ték a tavaszi silózási terve-t. Kiskundorozsmán Szeri Mária, a gépállomás fiatal egyetemist vezető állatte-nyésztője a tavasz kezdetén szorgalmasan járta a hozzá-juk tartozó termelőszövetke-zeteket. A legjobb tudása szerint szervezte a munkát. A gépállomás igazgatóságá-val együtt arra is volt gondja, hogy mindenhol jusson gép és amikor alkalmas a takar-mány a silózásra, mielőbb verembe kerüljön az. E jó

szervező munkának eredmé-nyeként a dorozsmai gépál-lomás jóval a határidő előtt, már június 14-re 113 száza-léka teljesítette tavaszi siló-zási tervét.

A tervek teljesítésének ha-táridejéig nem sok idő van hátra. Ez idő alatt a mulasz-tásból lehet pótolni. Még mielőtt az aratási munkák zö-méhez érkezennék minden gépállomáson meg kell keres-ni a módiát annak, hogy az adott területen lévő termelő-szövetkezet teljesíthesse siló-zási tervét.

Csehszlovák és amerikai tudós előadása Szegeden

Csütörtökön délből a ha-zánkban tartózkodó két ne-ves külföldi kutató, Otto Wichterle, a prágai Műszaki Egyetem professzora, a Cseh-szlovák Tudományos Akadé-mia tagja és Calvin Stevens, a detriti Wayne egyetem professzora tartottak elő-adást a Szegedi Tudomány-egyetemen. A Szervekémiai Intézet nagy előadótermé-ben a Szegedi Tudomány-egyetem és a város üzemei-nek műszaki értelmiségi dol-gozóit előtt mindketten a tér-kémia terén végzett kutatói-saikk legújabb eredményeit ismertették. A beszámoló-k után élénk vita alakult ki angol, német és magyar nyel-ven. A hozzászólásokat dr. Fodor Gábor kétszeres Kos-suth-díjas akadémikus for-dította magyar nyelvre.

A két külföldi egyetemi-tanár a délutáni órákban megtekintette a Szegedi Tu-dományegyetem Szervekémiai Intézetének laboratóriu-mait, amelyekben Fodor Gá-bor irányításával szintén je-lentős kémiai kutató mun-ka folyik.

Mária című drámája, s ezzel akarja a színház kielegíteni a közönségnek a nagy roman-tikus, klasszikus dráma iránti igényét. A jubileumi Ibsen-év alkalmából valószínűleg bemutatásra kerül a Szege-den még a felszabadulás előtt játszott Peer Gynt is. Az új magyar drámát Hay Gyula Kossuth-díjas író Varró Gás-pár igazgatója műve kép-viselí. Érdekesnek ígérkezik a Szent Johanna legenda mo-dern feldolgozása is Anouilh Pacsirta című drámájában.

A tervek szerint bemutatásra kerül még Dihovicsnáj szovjet író Feltámadás hétfőn és Krleza jugoszláv író Léda című vígjátéka is. Az operett irodalmat Husz-ka Lili bárónője, Lehár Ci-gány szerelme és Móra Ferenc—Vincze Ottó Az aranyszörű bárány című műve képviseli majd. Az ope-raegyüttes többek között tervbe vette Tubbányi Vilmos zeneigazgató irányításával a Faust és az Othello bemuta-tását, s továbbra is műsoron-tartja az eddigi kitűnő opera-előadásokat.

Már ezekből az előzetes hí-rekből is kitűnik, hogy „ar-talmasnak és érdekesnek” ígérkezik a szegedi Nemzeti Színház jövő évi műsorterve, s mindez biztosítja, hogy a siker semmiben sem lesz ki-sebb, mint ebben az esztendő-ben volt.

(söp)

≡ HIREK ≡

Tapsikolunk?

Van egy kis népbolt a Lenin utcában. Ebben a kis népboltban szalámit vásároltam. Még jó, hogy nem tőrt akartam ven-ni, mert istenbizonny el-ment volna az étvágam. Nem vagyok kényes ter-mészetű ember, és az iránt sincs semmi kétsé-gem, hogy az előadás-tól kezelt szalámit mosni. Mégis — hogy szépen fe-jezzem ki magam — „un-guszt” volt, ahogy te-nyérrel tapsikolta a tú-rót egyenesre a nagy tá-lban. A gyerekek csinál-nak így a strandon a homokkal. No de kérem, ha már játszunk, men-jünk a homokba és ne a túróval játsszaduzzunk.

nf

— Beszöttek a pókok a Le-nin utca páratlan oldalán lé-vő, pár éve tatarozott háza-kat. A 3-as számú ház már olyan, mintha sepleős volna. Úgy látszik, a pókok jobban kedvelik a páratlan számot; vagy ezen az oldalon nem vi-selik annyira gondját a há-zaknak, mint a másik olda-lon?

— Ahány fa, annyi színben tündöklő — Bajza—Somogyi Béla—Nádor utca által határolt kis téren. Nagyon szép is lenne pihenni, csak az a kár, hogy a teret elhanyagolták. A gyermekek játszó szerszá-mai — amelyek már tönkre mentek — el is tűntek a tér-ről, reméljük javítás miatt. A teret határoló bokrok és virágok pusztulófélben van-nak. A szép fákhoz méltóvá kell tenni a teret!

— A Petőfi-telepi orvosi rendelőt — mely a II. kerü-leti tanács várospolitikai ter-veiben készül el — július 4-én adják át a telepi dolgozók-nak. Az orvosi rendelő dél-után már „üzemel”.

— Négy évtizedes kérése teljesül a Kereszt utcai la-kóknak. Július 1-én — 170 ezer forintos költséggel — megkezdik az utca csatorná-zását. Ezzel a munkával egy-idejűleg kezdik meg az Ete-lka-sor részleges rendezését. A Kereszt utcai csatorna ugyanis az Eteleka-soron ömlik a Pille utcai főgyűjtőbe. Ezért az Eteleka-sor egy részét fel kell töltöni, ehhez több mint 3 ezer köbméter föld szükséges.

— A DÁV művészeti együt-tese az elmúlt vasárnap Szék-utason szerepelt. A köz-ség művelődési otthonában szó-rakoztatta a köz-ség lakóit, akik augusztus 20-ra is meg-hívták az együttest.

— Szombaton, június 30-án délelőtt fél 11-kor adja át a Szegedi Szálló- és Vendé-glátóipari Vállalat a felsővá-rosi dolgozóknak a »Rózsafa« elnevezésű kis vendéglőt. A kis vendéglő a Rózsa utca és a Vásárhelyi sugárút sarkán épült fel.

— A Szegedi Városi Ta-nács kereskedelmi osztálya felhívja a lakosság figyelmét — ugyanis több ízben jogos panasz merült fel a tüzelő szállítással foglalkozó ma-gánfuvarosok uszora-árai miatt —, hogy mázsáinkint az előírt szállítási költség a teleptől a lakóhelyig 3 forint. Ennél nagyobb összeget senki sem köteles fizetni és ne is fizessen. Az utasítás végre-hajtását társadalmi ellenőrök ellenőrzik.

— »Daganatos megbete-gedések« címmel orvosi elő-adást tart az MSZT Belvárosi I. szervezete Kossuth Lajos sugárút 21. szám alatti helyi-ségében június 30-án, szom-baton este 6 órakor.

— Háromhetes üdülésre utazott el a Szegedi Falemez-gyár napközi otthonából és bölcsődéjéből 41 kisgyermek a Miskolc közelében lévő Jávorkútra.

— Tatarozzák az Aradi vér-tanúk terén lévő egyetemi épületet, a volt Piarista-gim-náziumot. Az épület homlok-zata már el is készült és nagyon tetszetős külsejű lett.

— A Juhász Gyula emlé-könyv szerkesztői tervét a Tiszatáji Magvető Könyv-kiadó Vállalat elkészítette. A könyv a költő halálának 20. évfordulóján 1957 áprilisá-ban jelenik meg. Az első szerkesztői bizottsági ülésen megjelent Dutka Ákos is, Juhász Gyula nagyváradi ba-rátja.

— A jövő héten megjele-nik a Tiszatáj új száma. Az új szám két irodalomtörté-neti érdekességet tartogat ol-vasóinak: Jókai eddig isme-retlen írását, amelynek címe „Egy napom Gyulán”. Közé-teszi a Tiszatáj Juhász Gyula több elfelejtett versét is.

— Budapesti rendezsze-replésre utazik a Ruhagyár zenekara, színjátzó-csoportja, énekkara és táncsoportja a Fehérműgyárba és egy honvéd alakulathoz,

Készülődés az új színházi évadra

Július elsején zárja be kapuit a szegedi Nemzeti Színház s a jogos büszkeséggel tekint vissza a sikereiben gazdag 1955—56-os színházi évadra. Az utolsó napok a színház igazgatósági irodájá-ban már nem is a számadás-sal, hanem a jövő évi készü-lődéssel telnek el.

Pillanatnyilag ez a készü-lődés két irányú: először is hogyan alakul majd a társu-lat összetétele és milyen lesz a jövő évi műsor. A legutóbbi értesüléseink szerint a követ-kező évadra néhány kitűnő szegedi művész fővárosi színházakkal kötött szerződést.

Igy Barsy Béla Kossuth-díjas a budapesti Nemzeti Színház. Ambrus Edit és Inke László a budapesti József Attila Színház. Miklósy György a Madách Színház, Sugár Mihály a Fővárosi Operettszínház tagja lett. Ugyancsak meg kell válnunk Papp Juliá érdemes művés-zőtől is, akit a budapesti Ope-raház szerződött, magán-énekesei sorába. Papp Juliá készséggel és örömmel vállalt, hogy a következő évad-ban is azért rendszeresen énekel a szegedi opera-elő-adásokon. A színház művé-szei vezetői közül Adam Ot-tó Jászai Mari-díjas főrendé-ző válik meg Szegedtől, mint a budapesti Madách Színház új rendezője.

A szegedi Nemzeti Színház munkáját a következő évad-ban is Duka Antalné igazgató irányítja, az új főrendező Horváth Jenő segítségével.

Az új színházi évadban ugyanakkor kitűnő színészek-kei és rendezőkkel erősödik meg a szegedi Nemzeti Szín-ház társulata. Már bizonyos, hogy az új évadban Szege-den játszák az ország egyik legkiválóbb színésze, Pethes Ferenc érdemes művésze.

Ugyancsak a szegedi színház-hoz szerződött Bicskey Ká-rolj Jászai Mari-díjas szín-művész. Károlyi István és Fogarasi Mária, akiket már jól ismer a szegedi közönség, utóbbi különösen a Mária főhadnagy címszerepéből, to-vábbá Árkos Gyula, Kádár Margit és Pataki Béla opera-énekes, akit már szintén nem kell bemutatni a szegedi színházlátogatóknak. Új rendezők-kei is erősödik a színház, így a következő évadban már itt dolgozik a rendkívül tehetsé-ges Nagy György, valamint Gyökössi Zolt és a fiatal Kertész Gyula operarendező, akit a Don Juan bemutatója óta már jól ismernek a sze-gediek.

Nagyon érdekesnek, sokol-dalúnak ígérkezik a jövő évi műsor is, ami pillanatnyilag még csak javaslat, a közel-jövőben kerül végleges dön-tés elé. A műsorjavaslat szer-int bemutatásra kerül a kö-vetkező színházi évadban többek között Schiller: Stuart